

Здружена тактичка вежба с бојевим гађањем

ВМД

КОР

2024

Недавно је на привременом полигону „Пештер“ приказана завршница здружене тактичке вежбе са бојевим гађањем „Вихор 2024“, која се од 8. до 21. априла одвијала на сталним и привременим полигонима Војске Србије широм наше земље. Учествовале су копнена и ваздухопловна компонента наше војске и специјалне снаге. Том приликом демонстрирани су одлучност, увежбаност и ватрене могућности снага Војске за одговор на изазове, ризике и претње. Приказане су и борбене могућности средстава НВО која су од недавно у оперативној употреби или су у завршној фази развоја.

Припремила Мира ШВЕДИЋ

Фото: Мина Петровић, Милош Савић, Маријана Јанковић, Јово Мамула, Даримир Банда и Димитрије Остојић

Војска Србије извела је здружену тактичку вежбу с бојевим гађањем „Вихор 2024” како би показала висок ниво обучености и способности да одговори на изазове, ризике и претње. Тај метод садејства показао се као најбољи и најреалнији у стварној ситуацији па је постао еталон за увежбавање и незамењив облик обуке у Војсци Србије. Њиховом реализацијом постиже се даље унапређење оспособљености команди и јединица за припрему и извођење борбених операција, за организовање садејства, сарадње и заштите снага, као и за контролу територије и логистичку подршку снага. А све то је од кључног значаја за укупну борбену готовост Војске Србије.

Тако је било и ове године. Вежба, која је названа „Вихор 2024”, одвијала се од 8. до 21. априла. Почела је у раним јутарњим часовима на основу директиве врховног команданта Војске Србије и председника Републике Александра Вучића и реализовала се на територији, у ваздушном простору и на унутрашњим пловним путевима Републике Србије. Већ тада се знало да ће према бројности и разноврсности ангажованих борбених ефектива бити једна од највећих и најсвеобухватнијих које је Војска Србије до сада извела.

У складу са сценаријом, који је конципиран тако да одговара условима какви се могу очекивати у стварној ситуацији, команде и јединице решавале су разноврсне тактичке и ватрене задатке у вези са планирањем и извођењем операција одговора на кризу.

ТАКТИЧКА УВЕЖБАВАЊА НА ПОЛИГОНИМА

Током десетак дана јединице које су учествовале на вежби „Вихор 2024” започеле су са реализацијом тактичких вежби и увежбавања на више локација. Најпре су 9. априла припадници специјалних снага ВС отпочели са тактичким увежбавањима. Борбени тимови из Одред војне полиције специјалне намене „Кобре”, уз подршку хеликоптерске јединице РВ и ПВО, реализовали су задатке у покрету и увежбавали извођење специјалних дејстава у противтерористичкој операцији у руралној средини. Том приликом усавршавали су поступке и процедуре

приликом претреса терена, окружења и уништења терористичких група, примене активних и пасивних мера против уочених беспилотних летелица и даљински пилотираних ваздухоплова и медицинску евакуацију ваздушним путем. Јединице 63. падобранске бригаде увежбавале су вертикални маневар, уз поседање нових рејона базирања у припреми за следеће етапе вежбе, док су тимови 72. бригаде за специјалне операције реализовали обуку за борбу у руралној средини.

У тој фази вежбе истовремено су и друге ангажоване снаге Војске Србије извршавале разне тактичке задатке по планираној динамици, уз свакодневно повећање њиховог интензитета и сложености.

Артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејства 10. априла реализовале су интензивне вежбовне активности и увежбавања за извршавање задатака у борбеним операцијама Војске Србије. Ракетни дивизиони из вежбајућих састава реализовали су тактичке радње на маршу и поседање резервних ватрених положаја како би заузели ефикасан борбени распоред за противваздухопловну одбрану територије и сопствених снага, док је део јединица изводио обуку на матичним локацијама.

Обука се изводила на готово свим противваздухопловним системима у наоружању Војске Србије, у садејству с јединицама ваздушног осматрања, јављања и навођења и ловачком авијацијом. Данас је снага ПВО важна борбена компонента, јер у условима масовне употребе даљински пилотираних ваздухоплова и других средстава за напад из

ваздуха имају изузетан значај за успех војних операција. Зато се њихова висока оспособљеност и интеграција у јединствен систем намеће као императив.

У оквиру активне фазе здружене тактичке вежбе „Вихор 2024” и јединице Копнене војске реализовале су интензивне вежбовне активности на сталним и привременим полигонима

ваздуха имају изузетан значај за успех војних операција. Зато се њихова висока оспособљеност и интеграција у јединствен систем намеће као императив.

На полигонима Војске Србије дејствовало је из тенкова, борбених возила пешадије, новоуведених оклопних борбених возила, противоклопних система, минобацача, аутоматских бацача граната и различитог стрељачког наоружања. Треба нагласити да је у вежбовне активности био укључен и део резервног састава Војске Србије, а подршку борбеним јединицама пружали су и припадници општих и логистичких служби, који су обезбедили непрекидност везе, транспорт, исхрану, поуну убојним средствима, здравствену заштиту и исправност средстава ратне технике.

Војске Србије. Ангажоване копнене снаге Војске Србије претходно су извршиле маршевање до вежбовних просторија, уз премештање командних места и ватрених положаја, реализујући притом тактичке задатке у покрету. Током овог дела вежбе у фокусу је била реализација комбиноване обуке и гађања из наоружања пешадије и оклопних једи-

РЕЧНА ФЛОТИЛА У ОДБРАНИ ВОДНОГ ПУТА

Када је здружена тактичка вежба „Вихор 2024” ушла у завршну фазу, снаге Војске Србије изводиле су најсложеније вежбовне активности на сталним и привременим полигонима. Тако је на привременом полигону код Титела 18. априла реализована тактичка вежба Речне флотиле Војске Србије о теми „Тактичка група Речне флотиле у одбрани водног пута”.

Учествовало је око триста припадника Речне флотиле и ангажовано око сто средстава наоружања и војне опреме речних и инжењеријских јединица, моторних возила опште и специјалне намене, логистике и телекомуникација. Главне снаге биле су сачињене од пловне тактичке групе, састављене од бродова речних одреда и ронилачке јединице, док је снаге понтонирске чете чинио професионални и резервни састав.

Вежба је изведена током пловидбе брода „Козара” на делу реке Тисе узводно од Тиског кеја и на привременом полигону „Тител”. У првом делу приказа понтонирске и ронилачке јединице извеле су задатке на четири радне тачке, док су у другом делу приказана артиљеријска гађања групе бродова из састава 1. и 2. речног одреда. Ради подршке снагама Копнене војске и омогућавања несметаног маневра у дубини распореда властитих снага, тактичка група Речне флотиле формирала је скелско место преласка. Скелом класе 60 тона превезен је део јединица и возила за подршку снагама са десне на леву обалу реке Тисе.

Јединице Речне флотиле извеле су вежбу у складу са општим сценаријом за извођење вежби у Војсци Србије у две

етапе. У првој етапи реализована су тактичка увежбавања на правцима довођења у рејоне стационарног логоровања уз реализацију здруженог тактичког увежбавања са јединицама бригада Копнене војске. Извршено је премештање јединица из мирнодопских локација маршујућим правцима у шири рејон Старе Паланке. Друга етапа реализована је, у складу са супозицијом, на привременом полигону у Тителу на реци Тиси, у оквиру које су изведени програмска гађања и тактичка вежба са бојевим гађањем.

Током реализације тактичких замисли у обезбеђењу услова за маневар властитих снага команда тактичке групе рашчистила је пловни пут за безбедан пролаз војних бродова. На првој тачки приказано је ангажовање паре ронилаца на извођењу изузетно сложених подводних ронилачких радова и скеле носивости 40 тона са дизалицом за уклањање подводне препреке. Потом је приказана заштита пловних јединица у неуређеном рејону са копна и воде и осигурање безбедне пловидбе противминским претраживањем скелског места преласка. Ронилачка јединица детектовала је подводне објекте употребом сонара и након идентификације експлозивом уништила положену минску препреку.

У главном делу приказа ангажоване су групе бродова на задацима дејствовања по терористичким групама које користе водни пут реке Тисе. Са палуба речних вишенаменских, патролних и десантних бродова дејствовано је по циљевима на води и копну на удаљеностима од око 1.300 метара.

Заједничким дејством две групе десантних и патролних бродова завршена су заједничка бојева гађања тактичке групе Речне флотиле у оквиру вежбе „Вихор 2024”. На самом крају приказа бродови су заузели строј и приликом проласка извршили дефиле и поздрав командном броду.

За то време на „Пасуљанским ливадама” изведена је вежба тактичке групе у извођењу нападне операције. Пешадијске, механизоване, оклопне и артиљеријске јединице решавале су сложене тактичке и ватрене задатке и у пракси показале висок ниво оспособљености за реализацију борбених задатака у садејству. Дејствовано је из тенкова и других оклопних борбених возила, артиљеријских оруђа, система за противваздухопловна дејства, противоклопних ракетних система, минобацача и различитих врста савременог стрелачког наоружања, а активно су употребљавани и даљински пилотирани ваздухоплови и мултисензорски извиђачки системи.

ЗАВРШНИЦА ВЕЖБЕ НА ПЕШТЕРУ – ОД ВИХОРА ДО СУНЦА

После 12 дана увежбавања на полигонима и вежбалиштима широм Србије, 19. априла уприличен је Дан високих званица на привременом полигону „Пештер”.

Вежбу на тему „Извођење нападне операције” изводиле су јединици Војске Србије – припадници ВС из Генералштаба, Копнене војске, РВ и ПВО, Команде за обуку, Гарде и специјалних јединица – 72. бригаде за специјалне операције, 63. падобранске бригаде и Одрета војне полиције специјалне намене „Кобре”. Тако је на једном месту било преко две хиљаде припадника Војске и више стотина кључних средстава ратне технике. Било је ту све што се креће, а оклопљено је, све што пуца, лансира и извиђа. Први пут су приказане и борбене могућности и ефикасност нових система наоружања која су одскора у оперативној употреби, а међу којима има и оних најсложенијих, најскупљих и најубојитијих. И

Фото: Димитрије Остојић

Фото: Димитрије Остојић

не само то, могла су се видети и средства која се налазе у завршној фази развоја.

Вежба се изводила на местима, рејонима и објекти сликовитих назива – Папуче, Клеча, Бегови бунари, Буђево, Добро брдо, Пусто поље, Тисовац, Буче, Мала папуча, Рудов камен, Вучаре, Борићи, Кобилице бунари, Ветрено брдо... Осматрачница је била у рејону Добро брдо. Ради лакшег праћења тока вежбе, поједини делови полигона били су обележени бројевима од 1 до 11, а снаге непријатеља су на земљишту биле представљене метном ситуацијом, са више од 350 мета. Ограничени просторни капацитети привременог полигона „Пештер” и прописане мере безбедности при

дејству борбених средстава условили су да се у мањем делу радњи и поступака морало делимично одступити од начела употребе јединица и појединих борбених средстава и система, али то није могло да спречи да се не виде сва одлучност, обученост и вештина учесника вежбе „Вихору „2024”.

Почела је сигналом *вихор*, настављена сигнаlima *меџак*, *соко*, па су се ређали *небо*, *кобра*, *вук*, *мост*, *орао*, *кашаулић*, *удар*, *маљушка*, *шачка*, *џром* и после сат и по завршена је симболичним речима *сунце* и *илајо*. Сваки од тих сигнала означавао је поједину фазу по сценарију, као што су: извиђање борбеног распореда непријатеља и борба против дрона, неутралисање диверзантске групе и блокада насељеног места, неутралисање борбеног осигурања непријатеља, заузимање кључних објеката инфраструктуре, ваздухопловна ватрена подршка, борбено трагање и спасавање, артиљеријска ватрена припрема напада, ваздухопловна ватрена подршка, наступање и борба по дубини (најпре снага првог ешалона, а потом и увођење другог ешалона) и неутралисање отпорних тачака и контрола територије.

АНГАЖОВАНА ТЕХНИКА

На привременом полигону „Пештер” било је ангажовано више стотина средстава НВО, од којих је било више од педесет модернизованих средстава у развоју, попут извиђачке беспилотне летелице „пегаз”, дрона малог домета „врабац”, наоружане беспилотне летелице кратког домета „сенка”, килер дрона „осица”, наоружаног дрона „обад”, као и наоружаног мини квадрикоптера „комарац”. У реализацији тактичких и ватрених задатака употребљени су модернизовани тенкови М-84 и Т-72М, борбена оклопна возила БОВ ОТ, „милош”, „лазар-3”, МРАП, самоходна хаубица 155 mm НОРА Б-52, модернизовани и дигитализовани вишецевни лансери ракета „огањ”, возила „хамер”... Када је реч о летелицама Ратног ваздухопловства, ангажовани су авиони МиГ-29, модернизовани „орао”, хеликоптери Ми-35М, Ми-17, Х-145М, „гама” и транспортни авиони Ан-26, као и даљински пилотирани ваздухоплов ЦХ-95. Приказани су и противваздухопловни системи ФК-3, ПАСАРС и „панцир-С1”, као и систем за детекцију и ометање беспилотних ваздухоплова „репелент”.

Вежба се изводила у изузетно тешким метео-условима, по снежном и ветровитом времену, што и није било за чуђење јер Пештер, иако је крај априла, слови за српску престоницу зиме. Наравно, увежбана војска је спремна и за такве ситуације и све

ДРОНОВИ И БЕСПИЛОТНЕ ЛЕТЕЛИЦЕ

„Врабац бомбардер“ је беспилотна летелица мањих димензија наоружана са четири гранате 40 mm и намењена за дејство по циљевима на земљи, извиђање, надгледање и осматрање, дању и ноћу. Оперативна висина лета је од 300 до 500 m и лети на даљини преко 10 km са аутономијом око један час. „Осица“ је даљински пилотирани ваздухоплов камиказа са бојевом главом за једнократну употребу, намењена за уништавање оклопљених циљева на земљи кумулативном бојевом главом, 90 mm. Максимални долет је до 20 km, висина лета до 500 m, аутономија у ваздуху до 30 минута. Дрон „комарац самоубица“ је даљински управљив дрон, наоружан минобацачком мином 60 mm и намењен за уништавање непријатељеве живе силе и борбених средстава на отвореном простору, у бункерима или возилима.

На вежби су коришћени и извиђачки мали дрон ИМД 23 (максимални домет до 18 km, висине лета до 4 km и аутономија лета до 34 мин), извиђачки средњи дрон ИСД 23 (максимални домет до 32 km, висине лета до 7 km, аутономија лета до 41 мин) и извиђачки велики дрон ИВД 23 (платформа нове генерације која омогућава откривање циљева даљу и ноћи, на већим даљинама – око 20 km и висинама око 7 km, и има аутономију лета од 55 минута).

Фото: Димитрије Остојић

командних станица и возила, преко извиђачких дрона и извиђачко-борбених даљински пилотираних ваздухоплова. Могла се видети извиђачка беспилотна летелица „пегаз”, премијерно је приказан дрон малог домета „врабац бомбардер”, потом наоружана беспилотна летелица кратког долета „сенка”, дрон-камиказа „осица”, наоружани дрон „обад”, као и наоружани мини квадрикоптер „комарац самоубица”.

На вежби су први пут виђени у већем броју модернизовани тенкови М-84АС2, потом модернизована борбена возила пешадије М-80АБ2, оклопни транспортери БОВ ОТ М-21, МРАП возила М-20. Осим тога, коришћени су новонабављени систем за откривање и ометање беспосадних ваздухоплова типа „репелент”.

Приказан је и ракетни систем ПВО средњег домета ФК-3. За неутралисање непријатељских снага коришћени су самоходно артиљеријско оруђе 155 mm НОРА Б-52 НГ „перун”

и вишецевни модуларни самоходни лансер ракета 128/262 mm „тамнава”, који су из развојног програма „Југоимпорт – СДПР”. Из модуларног самоходног вишецевног лансера ракета М-18 „огањ” лансирана је вођена ракета система АЛАС, што се ретко виђа на сличним вежбама.

Посебну атракцију представљао је налет транспортног авиона Ан-26 пред крај вежбе, којим је извршено снабдевање наоружањем и осталим потребним средствима сопствених снага ради наставка нападне операције. И што је необично за транспортни авион, авион је летео веома ниско, скоро у бришућем лету, пратећи конфигурацију терена.

Импесивна и дуга била је на крају колона средстава ратне технике која је учествовала на вежби, као и прелет хеликоптера Ми-35, Ми-17, Ми-8, Х145М и „гама”. Петнаест хеликоптера летело је један за другим. Посматрачима је све то било довољно за око, а и за ухо. ▀

те временске непогоде нису умањиле значај онога што је виђено, пре свега премијерно дејства нових средстава, атрактивне наступе авијације и артиљерије.

ПРЕМИЈЕРНА ДЕЈСТВА НОВИХ СРЕДСТВА И АТРАКТИВНИ НАСТУПИ АВИЈАЦИЈЕ

Вежбу је карактерисала употреба великог броја система за прикупљање обавештајних података – од оптоелектронских средстава, којима су опремљене пешадијске и специјалне јединице, радарских система снага за противваздухопловна дејства, разних

